

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
У СУЧАСНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

*(25-літній творчий внесок факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка)*

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

За загальною редакцією
Водяного Б. О., Смоляка О. С., Стельмашука З. М.

Тернопіль
2018

УДК 7.091-028.42
ББК 85
М 656

*Рекомендовано до друку вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол №9 від 16.05.2018 року*

Рецензенти:

Круль П. Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, академік Академії наук вищої освіти України

Зінків І. Я. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри теорії музики Львівської музичної академії ім. М. В. Лисенка

Чайка В. М. – доктор педагогічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка): колективна монографія / за заг. ред. Б. О. Водяного, О. С. Смоляка, З. М. Стельмашука. – Тернопіль: Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, 2018. – 436 с.

ISBN 978-617-595-089-2

У монографії розглянуто творчий доробок колективу факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, висвітлено питання теорії, практики та перспективи розвитку художньої творчості на сучасному етапі, виявлено загальні підходи до організації мистецької діяльності в контексті історії становлення факультету мистецтв.

Розкрито форми мистецької творчості факультету мистецтв серед яких: концертна діяльність художніх колективів факультетського та університетського рівнів, організація і проведення фестивалів-конкурсів, культурно-просвітницька творчість викладачів та студентів факультету мистецтв у музичному, театральному, образотворчому та дизайнерському напрямках, та мистецька діяльність окремих персоналій.

Видання адресоване викладачам та студентам вищих навчальних мистецьких закладів та усім тим, хто займається мистецькою діяльністю.

ISBN 978-617-595-089-2

© Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

2.1.4. Жіноче вокальне тріо «Солов'ї Галичини» (Місько Г. С., Смоляк О. С.)	107
2.1.5. Тернопільська «ТРІОДА»: пісня – дотик до сердець слухачів (Палій Н. В.).....	115
2.2. Вокально-інструментальні колективи.....	128
2.2.1. Ансамбль народної музики «Музики» (Баньковський А. М., Овод Н. М.)	128
2.2.2. Творча діяльність ансамблю бандуристів «Барви» (Євгенєва М. В.)	137
2.2.3. ВІА «Молодість» та його керівник Микола Шамлі (Смоляк О. С., Смоляк П. О.).....	155
2.3. Інструментальні колективи	188
2.3.1. Творча діяльність народно-оркестрових колективів факультету мистецтв (Стельмахук З. М.)	188
2.3.2. Камерний оркестр Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Довгань О. З.)	200
2.4. Танцювальні колективи	212
2.4.1. Танцювальні колективи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Щур Л. Б.)	212

РОЗДІЛ III

МИСТЕЦЬКА ТА КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ.....	238
---	------------

3.1. Організація та проведення мистецьких фестивалів та конкурсів	238
--	-----

2.1.5. Тернопільська «ТРІОДА»: пісня – дотик до сердець слухачів

У 2013 році на українському пісенному небосхилі спалахнула зірка «Тріоди» – чоловічого гурту молодих виконавців – випускників Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – Андрія Гамбаль, Володимира Рибак та Олександра Алексєєва. Впродовж усього сезону популярного телешоу «Х-фактор» виступи гурту тернопільських виконавців підтримували не лише рідні, друзі, однокласники, але й чисельні прихильники з різних куточків України. Душі і серця слухачів об'єднала любов до рідної української пісні, прагнення учасників надати виконуваним композиціям яскравого національного колориту.

Саме рідна пісня та слово є невід'ємною частиною сучасного життя і великий потяг до неї широкого загалу є не лише зовнішньою прикметою сьогодення, а й виразом внутрішньої потреби суспільства.

Надаємо коротку біографічну довідку учасників колективу.

«Тріода» – український колектив з Тернополя, суперфіналісти телевізійного шоу «Х-фактор» 4 сезону (2013 рік). До складу гурту входять троє учасників: Андрій Гамбаль, Володимир Рибак та Андрій Липко.

Гурт «Тріода» створився у студентському гуртожитку Інституту мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка, де А. Гамбаль, В. Рибак та С. Алексєєв були активними учасниками багатьох концертних програм, фольклорних та хорових конкурсів. Хлопці мешкали в одній кімнаті, тож вечори, переважно, проводили разом з піснею – народною та з популярною сучасною, набуваючи досвіду логічного ведення мелодичної лінії, фразування, вокального дихання, пошуку яскравої

емоційної кульмінації композицій. Саме з цього почалася «Тріода», назву якої утворили складові: «Трі» – означає тріо, а «ода» з грецької перекладається як «пісня».

У 2015 році Олександр Алексеев вирішив розпочати сольну кар'єру та покинув гурт. Новим учасником став Андрій Липко.

Андрій Гамбаль народився 25 січня 1987 року у селі Лосяч Борщівського району Тернопільської області. У 2006 р. закінчив навчання у Чортківському педагогічному училищі імені О. Барвінського за спеціальністю: «Музична педагогіка та виховання». У 2011 році – здобув кваліфікацію магістра музичного мистецтва, викладача музичного мистецтва (спеціалізація – вокал, клас народного артиста України, доцента Б. Іваноньківа) у ТНПУ ім. В. Гнатюка. Музичні вподобання – Andrea Bocelli, Josh Groban, Pentatonix, Scorpions, Майкл Болтон, Queen, Океан Ельзи, Олександр Пономарьов та ін.

Володимир Рибак народився 22 грудня 1990 року. Закінчив у 2013 році ТНПУ ім. В. Гнатюка за спеціальністю «музичне мистецтво» та здобув кваліфікацію вчителя музичного мистецтва, етики та естетики (спеціалізація – художня культура). Улюблена музика: Scorpions, Queen, Andrea Bocelli, Олександр Пономарьов та ін.

Андрій Липко народився 1 грудня 1988 року. Закінчив Тернопільське музичне училище ім. Соломії Крушельницької за спеціальністю «Хорове диригування» (клас вокалу – А. Ороновського). Згодом продовжив навчання в інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. В колективі з серпня 2015 року. Улюблена музика: Andrea Bocelli, Josh Groban, Тіна Кароль, Ніна Матвієнко та ін.

2013 рік видався одним з «найвагоміших» років за час існування колективу. Гурт взяв участь у популярному телешоу

«Х-фактор». На кастингу в Одесі він акапельно виконав пісню Олександра Пономарьова «Він чекає на неї» і отримав запрошення до тренувального табору, а після нього потрапив до прямих ефірів.

Троє тернопільських хлопців за кілька місяців перебігу телевізійного проекту стали улюбленцями українського слухача. Вони зламали усі стереотипи проведення подібних вокальних шоу та довели, що українські пісні та справжній талант допоможуть досягти успіху в сучасному шоу-бізнесі. У виконанні гурту прозвучали українські народні пісні – «Ой, чий то кінь стоїть», «Ніч яка місячна, зоряна, ясная», що постали проявом високої духовності і невичерпної самобутності народу, гармонії життя за законами добра і краси. Впродовж телевізійного ефіру також прозвучали композиції групи «Океан Ельзи» «Обійми», «Я так хочу до тебе», «Tragedy», пісні з репертуару Олександра Пономарьова «Човен», «Він чекає на неї» та ін. У Гала-концерті у виконанні гурту була виконана пісня «Файне місто Тернопіль» з репертуару Братів Гадюкіних. На проекті «Х-фактор» наставником гурту «Тріода» був відомий український телеведучий, продюсер, шоумен, член журі «Х-фактор» та «Україна має талант!» (канал СТБ) Ігор Кондратюк.

На телешоу «Х-фактор» гурт «Тріода» займає друге місце, поступаючись Олександрю Порядинському. Після закінчення проекту «Х-фактор» гурт вийшов на професійну сцену.

2014 рік розпочався для учасників гурту з фан-зустрічей в Києві та Тернополі, зйомками передачі «Моя правда».

Для студентів нашого університету особливо запам'яталась зустріч із «Тріодою» 22 квітня у стінах рідного вузу в актовій залі ТНПУ ім. В. Гнатюка, адже саме на цій сцені розпочиналася творча кар'єра гурту. У спілкуванні з глядачами хлопці завжди підкреслюють: «Усюди, де виступаємо, то повторюємо, що ми – педагоги і закінчили

Тернопільський національний педагогічний університет. Так ми вносимо певну лепту в розвиток нашого вузу» [12]. У рідні стіни учасники гурту завітали з музичними подарунками. Окрім відомих, знаних хітів – «Він чекає на неї», «Обійми мене», «Тебе це може вбити», прозвучали дві прем'єри. Перша з них – «Вставай, Україно, вставай» була написана під час подій на Майдані, а друга – народна лемківська в авторській обробці – «Плине кача по Тисині».

Студентка Інституту педагогіки і психології Вероніка Павук на цей концерт прийшла із подругою. «Хлопці вразили своїми голосами і щирістю, простотою, – ділиться враженнями Вероніка. А під кінець виступу дійсно «запалили» глядачів, я аж підтанцювала...» [12]. Після концерту «тріодівці» традиційно спілкувались з глядачами, відповідали на запитання із залу, щиро дякували глядачам за оплески.

3 липня 2014 року відбувся перший сольний концерт гурту в клубі «Indigo» (Київ). Запрошеними гостями були: Аркадій Войтюк («Х-фактор» – 2), Владислав Курасов («Х-фактор» – 2), гурт «Клей Угрюмого» («Х-фактор» – 4) і наставник гурту на шоу – Ігор Кондратюк. Також, саме на цьому концерті була презентована нова пісня гурту «Твій світ». Ведучим концерту був Віктор Гевко (лідер команди КВН та Ліги Сміху – «V.I.P. – Тернопіль»).

4 вересня 2014 року відбувся сольний концерт колективу на підтримку часопису «Дзвін» – «Нехай лунає дзвін» у м. Львів.

14 жовтня 2014 року «Тріода» дала концерт спільно з Ніною Матвієнко у Львові в театрі імені М. Заньковецької.

У цьому ж році «Тріода» записала свій дебютний альбом «Душа українського народу», де представлено 15 композицій [11]. Серед них – відомі українські народні пісні – «Ніч яка місячна», «Стоїть дівча», «Ой, чий то кінь стоїть», «Пливе кача», стрілецькі та повстанські пісні – «Чуєш, брате

мій», «Ой, у лісі на полянці», кавер-версії пісень популярних українських виконавців та гуртів – «Він чекає на неї» (О. Пономарьов), «Обійми», «Я так хочу до тебе» (гурт «Океан Ельзи»), «Два кольори» (Д. Гнатюк), «Сам собі країна» (гурт «Скрябін»), «Я піду в далекі гори» (В. Івасюк), «Дзвінкий ручай» (В. Зінкевич), «Човен» (гурт «Один в Каное»).

2015 рік розпочався для гурту «Тріода» з туру Америкою. На початку січня гурт спільно з відомими співаками – Ніною Матвієнко, братами Дмитром і Назарієм Яремчуками та Володимиром Окілко гастролювали містами США. За декілька тижнів артисти з концертною програмою «Різдвяний зорепад» відвідали Чикаго, Нью-Йорк, Детройт, Клівленд, Нью-Джерсі. Протягом року гурт брав участь у благодійних концертах на підтримку української армії та постраждалих від воєнних дій; співав у духовних закладах.

З 31 липня – 3 серпня 2015 р. «Тріода» брала участь в Українському фестивалі 2015 (штат Огайо, США).

У серпні 2015 відбулися зміни в колективі. До гурту «Тріода» приєднався Андрій Липко. Співак розповів, яким чином він познайомився зі співочим тріо України: «Ми дружили з «Тріодою» ще у студентські роки, завжди зустрічались з хлопцями на одній сцені. Я бачив, як кожен з них проходив свій творчий шлях, а одного разу ми з Андрієм були переможцями вокального конкурсу. Увесь цей час я із захопленням спостерігав за їх творчістю, адже це мої друзі. Я знав, що ці хлопці вміють робити класну музику, яка є справжньою, професійною і нашою українською. Коли вони були на проекті «Х-фактор», я мешкав в Італії. Мені було дуже приємно бачити, як вся італійська діаспора переживає за трьох соловейків, які так гарно співають українську пісню, і пишався тим, що я їх знаю» [12].

29 вересня гурт «Тріода» разом з переможцем 5-го сезону «Х-фактору» – Дмитром Бабаком дає концерт у м. Харків – «Допоможемо пораненим».

1 жовтня 2015 р. – відбувається спільний виступ з Світланою Весною (ПК «Березіль», м. Тернопіль).

10 жовтня колектив «Тріода» заспівав у Римі на зустрічі української молоді з усіх куточків Італії.

Наприкінці 2015 гурт організував виступи в зоні АТО. «Ми мали можливість виступати перед мільйонами людей на проекті «Х-фактор», збирали тисячні зали, але такої енергетики, яка є в зоні АТО, немає в жодному місці. Це неможливо передати словами. Коли приходить солдат і каже: «Дякую, хлопці, що ви про нас не забуваєте, ваша пісня – ваша зброя», – ти розумієш, кому ми повинні дякувати за те, що співаємо на своїй рідній землі», – схвилювано ділиться враженнями після концерту Володимир Рибак. [11]

27 грудня «Тріода» виступила в містечку Коломия, де взяла участь в Новорічному благодійному концерті «Майбутнє України».

У 2016 році знаковою подією для «Тріоди» була участь у програмі «Ліга Сміху» на телеканалі «1+1» разом з «V.I.P. – Тернопіль».

15 січня відбувся спільний різдвяний концерт Тріоди із Олександром Квартою у містечку Охтирка, що на Сумщині, 16 січня колектив «Тріода» виступив у районному будинку культури м. Богодухів Харківської області.

26 лютого «Тріода» взяла участь у II Міжнародній професійній спеціалізованій виставці «ЗНО-2016. ОСВІТА В УКРАЇНІ. ОСВІТА ЗА КОРДОНОМ» (м. Київ).

У березні гурт виступає у концерті поета-пісняра, народного артиста України – Вадима Крищенка, бере участь у 2 сезоні програми «Ліга Сміху» у складі команди «V.I.P. – Тернопіль».

У цьому ж році «Тріода» спеціально до Дня Матері записала нову пісню із назвою «Батьківська балада» [12].

7 серпня 2016 року тернопільській гурт «Тріода» презентував свій перший відео кліп на пісню «Коли тебе нема». Презентація, як і самі зйомки, відбулась у Львові. «Львів – це дуже гарне місто, яке враховує характер цієї пісні. У Львові гарна архітектура і є що показати», – зазначив Андрій Гамбаль. Окрім того, як пояснили хлопці, у Львові мешкають друзі гурту, які допомогли їм у створенні презентації кліпу. Автором слів та музики цієї композиції є переможець 5-го сезону телешоу «Х-фактор» – Дмитро Бабак. За кілька днів відео кліпу на каналі YouTube переглянуло майже 10000 людей, що свідчить про популярність гурту [11].

В рамках святкування 125-річчя від Дня Народження Блаженнішого Йосифа Сліпого відбулась духовно-мистецька програма під назвою «Різдво з Патріархом». Метою цього туру було привезення української коляди нашій українській діаспорі та передати їй вітання з рідної батьківщини. 10 січня 2017 року **хлопці тернопільської «Тріоди»** заколядували в Папській Українській Колегії Святого Йосафата, що знаходиться у Римі [8]. Разом з тим, гурт також відвідав декілька італійських міст – Перуджі, Помпеї та ін. У своїх враженнях після виступів перед діаспорою хлопці діляться тим, що на чужині потужно відчувається любов до України, до рідної землі: «Хотілось би взяти деяких людей з України і показати, як потрібно любити своє, – так як люблять ті люди, які часом не по своїй волі залишили рідну землю і подалися шукати кращої долі, втім ніколи не забували про свою неньку-Україну. Ми мали можливість побачити, як кожен із них долучився до допомоги нашим бійцям» [12].

У межах благодійного проекту «Зірки Тернопілля – воїнам АТО» гуртом «Тріода» було представлено прем'єрну композицію «Пташка» (у м. Тернопіль, ПК «Березіль»). Ця

пісня була написана після повернення з одного із виступів в зоні АТО. Андрій Гамбаль переконаний у тому, що «усі ми знаємо, що у кожного вдома є рідні, кохані, які чекають наших героїв, тому у них завжди залишається надія на пташку, яка донесе звісточку додому, що вони живі» [12].

Протягом року відбулися гастрольні тури гурту «Тріода» по містах і селищах України (Миргород, смт Більшовка тощо) та закордоном (Прага) [11].

2018-й рік розпочався з концертного туру «Тріоди» містами рідного Тернопілля в рамках святкової програми «На Різдво додому» (Бережани, Кременець, Тернопіль, Терехів, Чортків, Козова). Ця різдвяна ініціатива відбулась з благословення отця-пароха Івана Хрептака та під патронатом Парафії Пресвятої Тройці міста Бережани. У репертуарі – давні відомі колядки у новому, сучасному аранжуванні. Хлопці запевняють, що мають чим подивувати глядачів, адже повністю оновили концертний репертуар. Після чисельних гастрольних турів, цього року «Тріода» вирішила провести зимові свята вдома, на рідній Тернопільщині [12].

Різдвяні концерти викликали щирий слухацький інтерес, адже звертання до сакрального співочого мистецтва, як одного з проявів високої духовності, є неодмінною складовою національної культури і вабить особливою таємничістю та загадковістю у поєднанні божественного і земного, народних традицій і сучасного виконання.

Шанувальники справедливо називають гурт «Тріода» «душею українського народу», «українськими соловейками», адже на співочому проекті «Х-фактор», чисельних концертах та виступах хлопці виконували здебільшого саме українські народні пісні та українські сучасні композиції.

У творчих планах «Тріоди» на майбутнє – записи нових композицій та альбомів, сольний концерт з симфонічним оркестром, активна гастрольна діяльність. Але все ж основна

мета гурту – бути почутими не лише в Україні, а й далеко за її межами, підносити прекрасну українську пісню і нею «торкатися» серцець слухачів.

Творче кредо гурту – стилістичне та жанрове розширення репертуару, пошук нових виразових засобів, мистецька еволюція.

Важливо, що пісенна творчість «Тріоди» долучається до вкрай необхідної справи сьогодення – популяризації української пісні. У середовищі сучасного урбанізованого світу, де людина, на жаль, нерідко порушує гармонію природи, традиційні норми буття за законами Моралі, Добра і Краси, де майже витіснена давня традиція злагодженого гуртового співу, виконання українських композицій – народних та сучасних – частково заповнює цю прикру прогалину. Водночас, звертання до народно-пісенної спадщини є своєрідною пошаною рідної мови, культури, національних пісенних традицій України.

Список використаних джерел

1. Бойко Т. Якщо не співаємо, день видається нецікавим. Свобода. 2003. 28 січн. № 9 (1621). С. 4.
2. Бурбан М. І. Українські хори і диригенти: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.
3. Вербицька Т. Чотири голоси злилися воедино. Вільне життя. 1999. 5 червн. С. 4.
4. Видатні випускники ТНПУ. URL: <http://irp.te.ua/solov-yigaly-chy-ny-vokal-ne-trio/> ТНПУ ім. В. Гнатюка (дата звернення: 01.07.2018).
5. Гринчук І. До творчого 20-ліття квартет «Акорд» – гордість факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка – створив прекрасне свято пісні. Офіційний сайт ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2017. URL: <http://tnpu.edu.ua/news/1341/> (дата звернення: 18.05.2018).
6. Губ'як В. Студія «Кобзарик» – продовжувач виконавських традицій Струсівської заслуженої капели бандуристів. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка та Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Серія: Мистецтвознавство. 1 (16). 2006. С. 95.
7. Гунько Є. Духовна музика у творчості чоловічого вокального квартету «Акорд». Духовна музика в контексті сучасного хорового виконавства: Матеріали міжнар. Наук.-практ. конф. (Тернопіль, 10 трав. 2008 р.). Тернопіль, 2008. С. 156-158.
8. Заморська Л. Співатиме «Акорд». 20 хвилин. 2008. 3 червн. С. 14.
9. Іздепська-Новіцька М. І. Конкурс солістів-вокалістів та хорових колективів «Соломія» у культурно-мистецькому житті Тернопільщини. Стратегії підвищення якості

- мистецької освіти в контексті змін сучасного соціокультурного простору: матеріали і тези І міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 13–14 жовт. 2017 р. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2017. С. 22-26.
10. Ніколайчук Г. Браво, «Акорде!». Вільне життя. 2017. 2 червн. № 43 (15883). С. 5.
 11. Офіційна сторінка PR Production Katrin Basarab у фейсбуці. URL: <https://www.facebook.com/prkatrinbasarab/> (дата звернення 10.01.2018).
 12. Офіційна сторінка колективу «Тріода» у фейсбуці. URL: www.facebook.com/triodaband/ (дата звернення 10.01.2018).
 13. Приватний архів Гунька Є. І. Архів неупорядкований.
 14. Приватний архів Іздепської-Новіцької М. І. Архів неупорядкований.
 15. Приватний архів Місько Г. С. Архів неупорядкований.
 16. Програма V Міжнародного молодіжного фестивалю духовного співу «Кременецькі хорові вечори «Ave Maria» 15–16 травня 2010 р. Кременець, 2010 р. 16 с.
 17. Програма VI Всеукраїнського конкурсу солістів-вокалістів та хорових колективів «Соломія» на здобуття премії ім. Соломії Крушельницької. Тернопіль, 2007. 23 с.
 18. Програма заключного концерту переможців заключного концерту переможців міського огляду колективів художньої самодільності, присвяченого XXV-му з'їзду КПРС. Тернопіль: Обл. друк, 1981. 4 с.
 19. Програма заключного концерту переможців міського огляду колективів художньої самодільності, присвяченого 60-річчю ВЛКСМ // Власний архів Наталії Ігорівни Пронь. Архів неупорядкований.
 20. Програма заключного концерту переможців міського огляду колективів художньої самодільності, присвяченого XXVI-му з'їзду КРПС. Тернопіль: Обл. друк, 1983. 2 с.

21. Програма звітнього концерту жіночого хору 20 травня 2010 р. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. 4 с.
22. Програма звітнього концерту жіночого хору та студентів класу вокалу Марії Іздепської-Новіцької 2 червня 2011 р. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. 4 с.
23. Програма III Міжнародного молодіжного фестивалю духовної музики «Кременецькі хорові вечори «Ave Maria» 10–11 травня 2008 р. Кременець, 2008. 16 с.
24. Програма творчого вечора «Зберігаймо українську культуру», 1995.
25. Репертуар мішаного хору факультету ПВПК з додатковою спеціальністю «Музика» // Власний архів Наталії Ігорівни Пронь. Архів неупорядкований.
26. Родько О. Народження колективу-особистості. Свобода. 2003. 28 січн. № 8 (1620). С. 5.
27. Смоляк О. Богдан Іваноньків – хоровий диригент, педагог. Тернопіль: Видавництво ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. 90 с.
28. Смоляк О. От і перегорнуло ще один листок життєвої партитури вокальне тріо «Соловії Галичини». Тернопіль: «Горлиця», 2007. 21 с.
29. Творчий шлях. До 15-річчя кафедри вокально-хорових дисциплін. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. 36 с.
30. Тернопільський енциклопедичний словник // передмов. Г. Яворського. Т. 1: А-Й: Тернопіль: Збруч, 2004. 696 с.
31. Тернопільський енциклопедичний словник // редкол.: Г. Яворський та ін. Т. 4: А-Я (додатковий): Тернопіль: Збруч, 2009. 788 с.
32. Тернопільський енциклопедичний словник // редкол.: Г. Яворський та ін. Т. 3: Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2008. Т. 3. П-Я. 310 с.
33. Томчишин Ю. Наш «Акорд» підкорив столицю. Місто. 2011. 14 грудн. С. 6.

34. Тріода – Душа українського народу (2014). URL: <https://myzuka.club/Album/934083/Trioda-Dusha-Ukrainskogo-Narodu-2014> (дата звернення 10.01.2018).
35. У «Солов'їв Галичини» – ювілей. URL: <https://te.20minut.ua/Kult-podii/u-solovyiv-galichini-yuviley-65846.html> (дата звернення: 15.05.2018).
36. Цигилик О. Методика роботи Богдана Іваноньківа зі камерним хором інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: мистецтвознавство / [за ред. О. Смоляка]. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. № 2. 118 с.
37. Чарівний спів соловейків. URL <http://irp.te.ua/solov-yi-galychu-ny-vokal-ne-trio> (дата звернення: 21.06.2018)/
38. Чубата Д. Коли пісня виходить у люди. Вільне життя. 2014. 20 червн. № 49 (15577). С. 5.